Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

5. september 2024*

»Præjudiciel forelæggelse – fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik – restriktive foranstaltninger over for Burma/Myanmar – forbud mod import af varer med oprindelse i eller eksporteret fra Burma/Myanmar – forordning (EF) nr. 194/2008 – artikel 2, stk. 2, litra a) – teaktræsstammer med oprindelse i Burma/Myanmar eksporteret til og bearbejdet i Taiwan og derfra videresendt til Den Europæiske Union – forordning (EØF) nr. 2913/92 – EF-toldkodeksen – artikel 24 – begrebet »væsentlig bearbejdning eller forarbejdning« – teaktræsstammer, der er blevet afgrenet, afbarket, udskåret til firkantede blokke eller opskåret til savet teaktræ i Taiwan – oprindelsescertifikat udstedt af de taiwanske myndigheder – dette certifikats betydning for fastlæggelsen af disse teaktræsstammers oprindelse, som foretages af medlemsstaternes toldmyndigheder«

I sag C-67/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland) ved afgørelse af 17. november 2022, indgået til Domstolen den 8. februar 2023, i straffesagen mod

S.Z.,

procesdeltagere:

W. GmbH,

Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, A. Arabadjiev, og dommerne T. von Danwitz, P.G. Xuereb (refererende dommer), A. Kumin og I. Ziemele,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

* Processprog: tysk.

efter at der er afgivet indlæg af:

– S.Z. ved Rechtsanwalt G. Schwendinger,

– W. GmbH ved Rechtsanwältin K. Göcke,

– Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof ved P. Frank, som befuldmægtiget,

– Europa-Kommissionen ved M. Carpus Carcea, C. Hödlmayr og F. Moro, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 2, stk. 2, litra a), i Rådets forordning (EF) nr. 194/2008 af 25. februar 2008 om forlængelse og styrkelse af de restriktive foranstaltninger over for Burma/Myanmar og ophævelse af forordning (EF) nr. 817/2006 (EUT 2008, L 66, s. 1).

2 Denne anmodning er blevet indgivet i forbindelse med en straffesag mod S.Z. for overtrædelse af forbuddet mod at importere varer med oprindelse i eller eksporteret fra Burma/Myanmar.

Retsforskrifter

EU-retten

Den kombinerede nomenklatur

3 Toldtarifering af varer, der indføres i Den Europæiske Union, fastsættes efter den kombinerede nomenklatur, som er indeholdt i bilag I til Rådets forordning (EØF) nr. 2658/87 af 23. juli 1987 om told- og statistiknomenklaturen og den fælles toldtarif (EFT 1987, L 256, s. 1), som ændret ved Kommissionens forordning (EF) nr. 1214/2007 af 20. september 2007 (EUT 2007, L 286, s. 1) (herefter »KN«), som er baseret på det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem (herefter »HS«), som blev oprettet ved den internationale konvention om det harmoniserede varebeskrivelses- og varenomenklatursystem, der blev undertegnet i Bruxelles den 14. juni 1983 inden for rammerne af Verdenstoldorganisationen (WCO), og som sammen med ændringsprotokollen hertil af 24. juni 1986 blev godkendt på Det Europæiske Økonomiske Fællesskabs vegne ved Rådets afgørelse 87/369/EØF af 7. april 1987 (EFT 1987, L 198, s. 1).

4 Ifølge artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 2658/87 gengiver KN HS' positioner og sekscifrede underpositioner, idet kun det syvende og det ottende ciffer udgør underinddelinger, der er specifikke for KN.

5 Pos. 4403 og 4407 i KN, som svarer til de samme positioner i HS, har henholdsvis følgende ordlyd »Træ, ubearbejdet eller afbarket, afgrenet eller groft tildannet på to eller fire sider« og »Træ, savet eller tilhugget i længderetningen, skåret eller skrællet, også høvlet, slebet eller samlet ende-til-ende, af tykkelse over 6 mm«.

EF-toldkodeksen

6 Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT 1992, L 302, s. 1, herefter »EF-toldkodeksen«) blev med virkning fra den 1. maj 2016 ophævet og erstattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 af 9. oktober 2013 om EU-toldkodeksen (EUT 2013, L 269, s. 1, berigtiget i EUT 2013, L 287, s. 90). Henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen finder EF-toldkodeksen imidlertid anvendelse på sidstnævnte.

7 Afsnit II i EF-toldkodeksen med overskriften »Elementer, på grundlag af hvilke import- eller eksportafgifterne samt de andre foranstaltninger, der er fastsat som led i varehandelen, finder anvendelse« indeholdt et kapitel 1 med overskriften »De Europæiske Fællesskabers toldtarif og tarifering af varer«, hvori indgik denne kodeks' artikel 20, som havde følgende ordlyd:

»1. Hvis der opstår toldskyld, er grundlaget for de efter lovgivningen skyldige afgifter De Europæiske Fællesskabers [t]oldtarif.

[...]

3. De Europæiske Fællesskabers [t]oldtarif består af:

[...]

d) de præferencetoldforanstaltninger, der er fastsat i aftaler, som Fællesskabet har indgået med tredjelande eller grupper af lande, og hvorved der indrømmes præferencetoldbehandling

e) de præferencetoldforanstaltninger, der vedtages ensidigt af Fællesskabet til fordel for visse lande, landegrupper eller områder

[...]«

8 Kapitel 2 i dette afsnit II med overskriften »Varers oprindelse« indeholdt en afdeling 1, der havde overskriften »Varers ikke-præferenceoprindelse«, og en afdeling 2, der havde overskriften »Varers præferenceoprindelse«.

9 Denne afdeling 1 indeholdt EF-toldkodeksens artikel 22, der fastsatte følgende:

»I artikel 23 til 26 defineres varers ikke-præferenceoprindelse med henblik på

a) anvendelse af De Europæiske Fællesskabers [t]oldtarif med undtagelse af de i artikel 20, stk. 3, litra d) og e), nævnte foranstaltninger

b) anvendelse af de ikke-toldmæssige foranstaltninger, der er fastsat i de særlige fællesskabsbestemmelser, som gælder for varehandelen

c) udfærdigelse og udstedelse af oprindelsescertifikater.«

10 Denne kodeks' artikel 23 foreskrev:

»1. Varer anses for at have oprindelse i et bestemt land, når de fuldt ud er fremstillet i dette land.

2. Ved varer, der fuldt ud er fremstillet i et land, forstås:

[...]

b) vegetabilske produkter, der er høstet i landet

[...]«

11 Den nævnte kodeks' artikel 24 var affattet således:

»En vare, ved hvis fremstilling to eller flere lande har deltaget, har oprindelse i det land, hvor den sidste væsentlige og økonomisk berettigede bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, når denne er foretaget i en dertil udstyret virksomhed og har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen.«

12 Samme kodeks' artikel 26 bestemte:

»1. Det kan i toldforskrifterne eller andre særlige fællesskabsforskrifter fastsættes, at der skal forelægges bevis for varernes oprindelse i form af et dokument.

2. Selv om et sådant dokument forelægges, kan toldmyndighederne, når der foreligger alvorlig tvivl, kræve yderligere dokumentation forelagt for at sikre, at oprindelsen er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i toldforskrifterne herom.«

Forordning (EØF) nr. 2454/93

13 Kommissionens forordning (EØF) nr. 2454/93 af 2. juli 1993 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (EFT 1993, L 253, s. 1) blev ophævet ved Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/481 af 1. april 2016 om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2454/93 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 om indførelse af en EF-toldkodeks (EUT 2016, L 87, s. 24). Henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen finder forordning nr. 2454/93 imidlertid anvendelse på sidstnævnte.

14 Sidstnævnte forordning indeholdt et bilag 13a, som blev indsat i denne forordning ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1063/2010 af 18. november 2010 (EUT 2010, L 307, s. 1), som indeholdt en del II med overskriften »Liste over produkter og bearbejdninger eller forarbejdninger, som giver oprindelsesstatus«, der bl.a. bestemte følgende:

HS-position	Produktbeskrivelse	Kvalificerende behandling (bearbejdninger eller forarbejdninger af materialer uden oprindelsesstatus, som giver det færdige produkt oprindelsesstatus)
[...]	[...]	[...]
ex Kapitel 44	Træ og varer deraf; trækul; undtagen:	Fremstilling på basis af alle materialer, undtagen materialer, der henhører under samme position som produktet eller Fremstilling, ved hvilken værdien af alle anvendte materialer ikke overstiger 70% af produktets pris ab fabrik
ex 4407	Træ, savet eller tilhugget i længderetningen, skåret eller skrællet, af tykkelse over 6 mm, høvlet, slebet eller samlet ende-til-ende	Høvlning, slibning eller samling ende-til-ende
[...]	[...]	[...]

Forordning nr. 194/2008

15 Forordning nr. 194/2008 blev ophævet med virkning fra den 3. maj 2013 ved Rådets forordning (EU) nr. 401/2013 af 2. maj 2013 om restriktive foranstaltninger over for Myanmar/Burma og ophævelse af forordning (EF) nr. 194/2008 (EUT 2013, L 121, s. 1). Henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen finder forordning nr. 194/2008 imidlertid anvendelse på sidstnævnte.

16 Følgende fremgår af sjette og syvende betragtning til forordning nr. 194/2008:

»(6) I over ti år har Rådet [for Den Europæiske Union] og det internationale samfund gentagne gange fordømt det burmesiske regimes anvendelse af tortur, summariske og vilkårlige henrettelser, tvangsarbejde, misbrug af kvinder, politiske anholdelser, tvangsfordrivelse af befolkningen og begrænsninger af de grundlæggende rettigheder til ytringsfrihed, fri bevægelighed og forsamlingsfrihed. På baggrund af regimets vedvarende og fortsatte alvorlige krænkelser af de grundlæggende rettigheder, herunder den nylige brutale undertrykkelse af fredelige demonstrationer, skal de restriktive foranstaltninger i denne forordning bidrage til at fremme respekten for de grundlæggende rettigheder og derved tjene til at beskytte den offentlige moral.

(7) De nye restriktive foranstaltninger er rettet mod sektorer, som er en indtægtskilde for militærregimet i Burma/Myanmar. De nye restriktive foranstaltninger finder derfor anvendelse på træ og træprodukter, kul, guld, sølv, visse uædle metaller, ædelsten og halvædelsten. I disse sektorer er der indført visse restriktive foranstaltninger på import,

eksport og investeringer. Listen over enheder, som skal være omfattet af de nye restriktioner for investering og finansiel bistand til eksport, bør svare til den liste, der er oprettet i bilag I til [Rådets] fælles holdning 2007/750/FUSP [af 19. november 2007 om ændring af fælles holdning 2006/318/FUSP om forlængelse af de restriktive foranstaltninger over for Burma/Myanmar (EUT 2007, L 308, s. 1)], som omfatter enheder i Burma/Myanmar, der er involveret i de pågældende sektorer.«

17 Denne forordnings artikel 1, der var indeholdt i forordningens kapitel 1 med overskriften »Definitioner«, bestemte følgende:

»I denne forordning forstås ved:

a) »import«: indførsel af varer til Fællesskabets toldområde eller andre områder, hvor [EF-]traktaten finder anvendelse på betingelserne i dennes artikel 299 [EF]. [...]

[...]«

18 Artikel 2, stk. 1-3, i forordning nr. 194/2008, som var indeholdt i denne forordnings kapitel 2 med overskriften »Import- og købsrestriktioner«, bestemte:

»1. Bilag I skal omfatte varer henhørende under følgende kategorier:

a) kævler, træ og træprodukter

b) kul og visse metaller og

c) ædel- og halvædelsten.

2. Det er forbudt:

a) at importere varer, der er opført i bilag I, hvis de pågældende varer
   i) har oprindelse i Burma/Myanmar eller
   ii) er blevet eksporteret fra Burma/Myanmar

b) at købe varer, der befinder sig i Burma/Myanmar, og som er opført i bilag I

c) at transportere varer, der er opført i bilag I, hvis de pågældende varer har oprindelse i Burma/Myanmar eller er blevet eksporteret fra Burma/Myanmar til et andet land, og deres endelige bestemmelsessted er i Fællesskabet eller

d) bevidst og forsætligt at deltage i aktiviteter, der har til formål eller til følge direkte eller indirekte at omgå de i litra a), b) eller c) omhandlede forbud.

3. Varernes oprindelse fastlægges i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i [EF-toldkodeksen].«

19 Bilag I til den nævnte forordning havde overskriften »Liste over varer, der er omfattet af import- og købsrestriktioner som omhandlet i artikel 2«. Punkt A i dette bilag med overskriften »Kævler, træ og træprodukter« omfattede varer henhørende under pos. 4403 og 4407 i KN.

Tysk ret

20 § 34, stk. 4, nr. 2), i Außenwirtschaftsgesetz (lov om udenrigshandel) som affattet den 27. maj 2009 (herefter »lov om udenrigshandel) bestemte:

»Med fængsel fra seks måneder til fem år straffes den, der

[...]

2) overtræder et i *Bundesanzeiger* offentliggjort og umiddelbart anvendeligt forbud mod eksport, import, transit, transport, salg, levering, tilrådighedsstillelse, videregivelse, udførelse af tjenesteydelser, investering, støtte eller omgåelse, der er fastsat i en retsakt fra De Europæiske Fællesskaber til gennemførelse af en økonomisk sanktion, som er vedtaget af Rådet for Den Europæiske Union inden for den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik […].«

21 Forordning nr. 194/2008, der var umiddelbart gældende i Forbundsrepublikken Tyskland, var for så vidt angår artikel 2, stk. 2, litra a), som er genstand for hovedsagen, blevet offentliggjort i *Bundesanzeiger* den 22. oktober 2009.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

22 S.Z. var enedirektør i et selskab med hjemsted i Hamburg (Tyskland), som drev handel med teaktræ med oprindelse i Burma/Myanmar (herefter »det pågældende selskab«). Dette træ blev hovedsagelig anvendt til skibsbyggeri. Dette selskab var den retlige forgænger for W. GmbH, som er det selskab, der ejer de konfiskerede genstande, og som er part i den i hovedsagen omhandlede konfiskationssag.

23 Ved dom afsagt af Landgericht Hamburg (den regionale ret i første instans i Hamburg, Tyskland) den 27. april 2021 blev S.Z. idømt en frihedsstraf på et år og ni måneder for overtrædelse af § 34, stk. 4, nr. 2), i lov om udenrigshandel. Landgericht Hamburg (den regionale ret i første instans i Hamburg) anordnede desuden konfiskation hos W. af teaktræsstammer (herefter »de omhandlede varer«) og af et beløb på 3 310 902,98 EUR, svarende til den fortjeneste, der hidrørte fra overtrædelsen.

24 I denne henseende konstaterede denne ret, at det pågældende selskab på S.Z.' initiativ fortsatte med at importere og markedsføre teaktræ fra Burma/Myanmar mellem oktober 2009 og maj 2011, dvs. efter ikrafttrædelsen af forordning nr. 194/2008, der forbød import af varer med oprindelse i eller eksporteret fra Burma/Myanmar. Dette selskabs leverandør, der havde hjemsted i Taiwan, havde fældet teaktræer i Burma/Myanmar og derefter transporteret træstammerne til Taiwan, hvor de blev bearbejdet på savværker.

25 Den nævnte ret konstaterede desuden, at disse stammer var blevet bearbejdet på tre forskellige måder i Taiwan. Nogle af stammerne var blot blevet afgrenet og afbarket. Andre var blevet afgrenet og afbarket og derefter udskåret således, at de fik form af firkantede blokke. Endelig var andre stammer blevet opskåret til planker eller brædder, dvs. opskåret til savet teaktræ. Efter at træet var blevet bearbejdet, blev det påført oprindelsescertifikater, der var udstedt af de taiwanske myndigheder, og transporteret med skib til Hamburg, hvor det blev modtaget af det pågældende selskab.

26 Samme ret fandt, at det omhandlede teaktræ som følge af den bearbejdning, som det havde været genstand for i Taiwan, havde oprindelse i Taiwan, således at artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008, som forbød import af varer med oprindelse i Burma/Myanmar, ikke var blevet overtrådt. Denne ret var imidlertid af den opfattelse, at dette teaktræ uanset transporten til Taiwan og det savarbejde, som det havde været genstand for, ikke havde mistet sin egenskab af vare, der var eksporteret fra Burma/Myanmar som omhandlet i denne artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), og at der derfor skulle fastslås en overtrædelse af denne sidstnævnte bestemmelse.

27 S.Z. og W. har iværksat revisionsanke til prøvelse af dommen afsagt af Landgericht Hamburg (den regionale ret i første instans i Hamburg) den 27. april 2021 ved Bundesgerichtshof (forbundsdomstol, Tyskland), som er den forelæggende ret. De er af den opfattelse, at de omhandlede træstammer ikke blot blev transporteret fra Burma/Myanmar til Tyskland via Taiwan, men var genstand for en bearbejdning eller forarbejdning i dette tredjeland, som gav dem en ny oprindelse, hvorfor de taiwanske myndigheder udstedte oprindelsescertifikater, hvori Taiwan er angivet som oprindelsesland. De omhandlede varer er således ikke træ med oprindelse i Burma/Myanmar, men varer fremstillet af taiwansk træ, som er blevet importeret til Tyskland. Følgelig er importen af de omhandlede varer ikke i strid med artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008. Det omhandlede teaktræ, der blev indført til Unionens område, blev desuden ikke eksporteret fra Burma/Myanmar som omhandlet i denne artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), men fra Taiwan.

28 Generalbundesanwalt beim Bundesgerichtshof (statsadvokaten ved forbundsdomstolen, Tyskland) (herefter »statsadvokaten«) har tilsluttet sig Landgericht Hamburgs (den regionale ret i første instans i Hamburg) vurdering. Denne er nærmere bestemt af den opfattelse, at bearbejdningen af det teaktræ, der er blevet eksporteret fra Burma/Myanmar, i det foreliggende tilfælde alene har medført en ændring af oprindelsen heraf og ikke har frembragt en helt anden vare.

29 I denne sammenhæng har den forelæggende ret for det første anført, at importen af de omhandlede varer udgør en strafbar handling i henhold til § 34, stk. 4, nr. 2), i lov om udenrigshandel, sammenholdt med artikel 2, stk. 2, litra a), i forordning nr. 194/2008, hvis den bearbejdning eller forarbejdning, der har fundet sted i Taiwan, ikke har været tilstrækkelig til at give det omhandlede teaktræ en ny oprindelse, og dette teaktræ dermed stadig har oprindelse i Burma/Myanmar som omhandlet i denne forordnings artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i).

30 Den forelæggende ret er, henset til dom af 26. januar 1977, Gesellschaft für Überseehandel (49/76, EU:C:1977:9), som vedrørte kasein, og af 23. februar 1984, Zentrag (93/83, EU:C:1984:78), som vedrørte oksekød, i tvivl om, hvorvidt den bearbejdning, som teaktræ, der er blevet fældet i Burma/Myanmar, har været genstand for i Taiwan, har været så væsentlig, at dette træ i henhold til EF-toldkodeksens artikel 24 er blevet en vare med oprindelse i Taiwan. Den forelæggende ret har imidlertid anført, at den omstændighed, at ubearbejdet teaktræ opskæres med henblik på at frembringe savet træ, medfører et positionsskifte i HS, idet ubearbejdet træ henhører under pos. 4403 i HS og savet træ af tykkelse over 6 mm under pos. 4407 heri. Der skete imidlertid ikke et positionsskift som følge af de arbejdsprocesser, der ændrede den ydre fremtræden ved oksekød og kasein, som var genstand for de sager, der gav anledning til disse domme. En sådan ændring af den firecifrede toldposition kunne være et indicium for, at der er tale om en væsentlig bearbejdning af en vare, eftersom HS er opbygget således, at der trin for trin gås fra naturprodukter og råstoffer til varer med et mere og mere avanceret forarbejdningsniveau.

31 For det andet har den forelæggende ret anført, at såfremt det savarbejde, der har fundet sted i Taiwan, har medført en ændring af oprindelsen, udgør den omhandlede import en strafbar handling, hvis de omhandlede teaktræsstammer er blevet eksporteret fra Burma/Myanmar i strid med artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 194/2008.

32 I modsætning til Landgericht Hamburg (den regionale ret i første instans i Hamburg) og statsadvokaten hælder den forelæggende ret i denne henseende til den opfattelse, at udtrykket »eksporteret fra Burma/Myanmar« i denne artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), skal fortolkes således, at dette udtryk kun omfatter varer, der importeres til Unionen direkte fra Burma/Myanmar, og ikke varer, der er blevet transporteret til et tredjeland, i det foreliggende tilfælde Taiwan, og derefter til Unionen, og dette uafhængigt af spørgsmålet om, hvorvidt disse varer i dette tredjeland har undergået en bearbejdning eller forarbejdning, som har givet dem en ny oprindelse. Hvis denne fortolkning lægges til grund, har S.Z. ikke overtrådt den nævnte artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii).

33 Ifølge den forelæggende ret fratager den fortolkning af det nævnte udtryk, som Landgericht Hamburg (den regionale ret i første instans i Hamburg) og statsadvokaten har anlagt, artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008 ethvert selvstændigt anvendelsesområde og bevirker, at varer fra tredjelande, der er fremstillet af råvarer eller produkter fra Burma/Myanmar, underlægges det importforbud, der er fastsat i denne artikel 2, stk. 2, litra a), hvilket ikke har været EU-lovgivers hensigt.

34 For det tredje og sidste ønsker den forelæggende ret oplyst, om oprindelsescertifikater som dem, der er udstedt af de taiwanske myndigheder, er bindende for medlemsstaternes toldmyndigheder, når de undersøger, om importforbuddet i artikel 2, stk. 2, litra a), i forordning nr. 194/2008 er blevet tilsidesat.

35 Under disse omstændigheder har Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Skal udtrykket »oprindelse i Burma/Myanmar« i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning [...] nr. 194/2008 fortolkes således, at ingen af de nedennævnte former for bearbejdning af stammer fra teaktræ, der er dyrket i [Burma/]Myanmar, men bearbejdet i et tredjeland (her: Taiwan), medførte en ændring af stammernes oprindelsesstatus, og det bearbejdede teaktræ således stadigvæk skulle kvalificeres som »varer [med] oprindelse i Burma/Myanmar«:

– afgrening og afbarkning af teaktræsstammer[…]

– tilskæring af teaktræsstammer til »*teak-squares*« (afgrenede og afbarkede stammer, der er skåret til firkantede træblokke) og

– opskæring af teaktræsstammer til planker eller brædder ([savet træ])?

2) Skal udtrykket »er blevet eksporteret fra Burma/Myanmar« i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning […] nr. 194/2008 fortolkes således, at det kun omfattede varer, der blev importeret direkte til [EU] fra [Burma/]Myanmar, således at varer, der i første omgang blev transporteret til et tredjeland (her: Taiwan) og derfra blev sendt videre til [EU], ikke var omfattet af [bestemmelsen], uanset om de i tredjelandet blev bearbejdet eller forarbejdet og således fik oprindelsesstatus i dette land eller ej?

3) Skal artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning [...] nr. 194/2008 fortolkes således, at et oprindelsescertifikat, der er udstedt af et tredjeland (her: Taiwan), og hvorefter op- eller tilskårede teaktræsstammer, der kommer fra [Burma/]Myanmar, gennem denne bearbejdning i tredjelandet har opnået oprindelsesstatus i dette land, ikke har bindende virkning [for myndighederne] ved bedømmelsen af, om importforbuddet i artikel 2, stk. 2, [litra a),] i forordning [...] nr. 194/2008 er overtrådt?«

De præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

36 Det fremgår af fast retspraksis, at det som led i den samarbejdsprocedure mellem de nationale retter og Domstolen, som er indført ved artikel 267 TEUF, tilkommer denne at give den nationale ret et hensigtsmæssigt svar, som sætter den i stand til at afgøre den tvist, der verserer for den. Ud fra dette synspunkt påhviler det Domstolen efter omstændighederne at omformulere de spørgsmål, den forelægges. Domstolen kan desuden inddrage EU-retlige regler, som den nationale ret ikke har henvist til i sine spørgsmål (dom af 7.9.2023, Groenland Poultry, C-169/22, EU:C:2023:638, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

37 Den forelæggende ret har i sit første spørgsmål udelukkende henvist til artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008.

38 Denne bestemmelse forbyder import af varer, der er opført i bilag I til forordningen, hvis de pågældende varer har oprindelse i Burma/Myanmar. Punkt A i dette bilag vedrører kategorien »[k]ævler, træ og træprodukter«.

39 I henhold til den nævnte forordnings artikel 2, stk. 3, fastlægges varernes oprindelse i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i EF-toldkodeksen. I det foreliggende tilfælde findes den relevante bestemmelse i denne kodeks' artikel 24.

40 Det fremgår af denne artikel 24, at »[e]n vare, ved hvis fremstilling to eller flere lande har deltaget, har oprindelse i det land, hvor den sidste væsentlige og økonomisk berettigede bearbejdning eller forarbejdning har fundet sted, når denne er foretaget i en dertil udstyret virksomhed og har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen«.

41 Det skal følgelig lægges til grund, at den forelæggende ret med det første spørgsmål nærmere bestemt ønsker oplyst, om artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008, sammenholdt med EF-toldkodeksens artikel 24, skal fortolkes således, at den omstændighed, at teaktræsstammer afgrenes, afbarkes, udskæres i firkantede blokke eller opskæres til savet træ, udgør forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for fastlæggelsen af varernes oprindelse, og som er frembragt ved sådan arbejdsproces.

Formaliteten

42 W. har delvist rejst tvivl om, hvorvidt det første spørgsmål kan antages til realitetsbehandling, idet selskabet har gjort gældende, at spørgsmålet om, hvorvidt afgrening eller afbarkning af teaktræstammer kan medføre en ændring af disse varers oprindelsesstatus, ikke er relevant, eftersom disse varer ifølge konstateringerne fra Landgericht Hamburg (den regionale ret i første

instans i Hamburg), som er bindende for den forelæggende ret, ikke er blevet importeret til Tyskland i hovedsagen, idet det alene er teaktræsstammer, der er udskåret til firkantede blokke, og savet teaktræ, der er blevet importeret.

43 Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det inden for rammerne af samarbejdet mellem Domstolen og de nationale retter i henhold til artikel 267 TEUF udelukkende tilkommer de nationale retter, for hvilke tvisten er indbragt, og som har ansvaret for den retsafgørelse, der skal træffes, på grundlag af de konkrete omstændigheder i hver sag at vurdere såvel, om en præjudiciel afgørelse er nødvendig for, at de kan afsige dom, som relevansen af de spørgsmål, de forelægger Domstolen. Når de stillede spørgsmål vedrører fortolkningen af EU-retten, er Domstolen derfor principielt forpligtet til at træffe afgørelse (dom af 9.3.2023, Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, præmis 16 og den deri nævnte retspraksis).

44 Heraf følger, at der foreligger en formodning for, at spørgsmål om EU-retten er relevante. Domstolen kan kun afvise at træffe afgørelse om et præjudicielt spørgsmål fremsat af en national ret, hvis det klart fremgår, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i hovedsagen eller dennes genstand, såfremt problemet er af hypotetisk karakter, eller såfremt Domstolen ikke råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af de forelagte spørgsmål (dom af 9.3.2023, Sogefinancement, C-50/22, EU:C:2023:177, præmis 17 og den deri nævnte retspraksis).

45 Dette er imidlertid ikke tilfældet i den foreliggende sag.

46 Det fremgår nemlig ikke klart af forelæggelsesafgørelsen, at den ønskede fortolkning af EU-retten savner enhver forbindelse med realiteten i eller genstanden for tvisten i hovedsagen. Det må desuden konstateres dels, at det første spørgsmål ikke er af hypotetisk karakter, dels at Domstolen råder over de faktiske og retlige oplysninger, som er nødvendige for, at den kan give en hensigtsmæssig besvarelse af det nævnte spørgsmål.

47 Der skal derfor tages stilling til fortolkningen af artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008, sammenholdt med EF-toldkodeksens artikel 24, med hensyn til de tre former for bearbejdning, der er opregnet i det første spørgsmål.

Realiteten

48 Det fremgår af EF-toldkodeksens artikel 24, at når to eller flere lande deltager i fremstillingen af en vare, er det afgørende kriterium for bestemmelse af varens oprindelse den sidste væsentlige bearbejdning eller forarbejdning af varen (jf. i denne retning dom af 20.5.2021, Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

49 Fastsættelse af varers oprindelse skal desuden baseres på en objektiv og reel sondring mellem basisproduktet og det bearbejdede produkt, der især skal tage hensyn til hvert af disse produkters særlige fysiske beskaffenhed (dom af 11.2.2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis).

50 Domstolen har allerede fastslået, at udtrykket »sidste væsentlige bearbejdning eller forarbejdning« som omhandlet i EF-toldkodeksens artikel 24 skal forstås således, at det henviser til den fase i fremstillingsprocessen, hvorunder varerne opnår deres endelige bestemmelse samt specifikke

egenskaber og en specifik sammensætning, som de ikke havde før, og som ikke senere skal undergå væsentlige kvalitative ændringer (dom af 20.5.2021, Renesola UK, C-209/20, EU:C:2021:400, præmis 38 og den deri nævnte retspraksis).

51 Arbejdsprocesser, der ændrer produktets ydre fremtræden med henblik på dets anvendelse, men som ikke medfører en betydelig kvalitativ ændring af dets særlige egenskaber, kan derfor ikke være afgørende for dette produkts oprindelse (dom af 11.2.2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, præmis 46 og den deri nævnte retspraksis).

52 Processer, der har til formål at forarbejde en vare, som ikke medfører en væsentlig ændring af dennes egenskaber og sammensætning, idet den alene består i en opdeling og en ændring af varens fremtræden, udgør følgelig ikke en så kvalificeret ændring af varen, at den har ført til fremstilling af et nyt produkt eller udgør et vigtigt trin i fremstillingen af det pågældende produkt (dom af 11.2.2010, Hoesch Metals and Alloys, C-373/08, EU:C:2010:68, præmis 47 og den deri nævnte retspraksis).

53 Under disse omstændigheder fremgår det for så vidt angår den første form for bearbejdning ikke af de sagsakter, som Domstolen råder over, at denne bearbejdning har medført, at disse træstammer har opnået deres endelige bestemmelse samt specifikke egenskaber og en specifik sammensætning, som de ikke havde før, og som ikke senere skal undergå væsentlige kvalitative ændringer. Denne form for bearbejdning synes derimod med forbehold af den forelæggende rets efterprøvelse at være en simpel bearbejdningsproces, der kun påvirker træets fremtræden. Som anført i denne doms præmis 52 kan en sådan proces ikke anses for at have ført til fremstilling af et nyt produkt eller for at udgøre et vigtigt trin i fremstillingen af de omhandlede varer, og den kan dermed ikke anses for bestemmende for varernes oprindelse.

54 Hvad angår den anden form for bearbejdning, dvs. udskæring af de omhandlede teaktræsstammer, som først er blevet afgrenet og afbarket, således at de har form af firkantede blokke, fremgår det heller ikke, at denne bearbejdningsproces i det foreliggende tilfælde har medført, at disse træstammer har opnået deres endelige bestemmelse samt specifikke egenskaber og en specifik sammensætning, som de ikke havde før, og som ikke senere skal undergå væsentlige kvalitative ændringer som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 50. Som S.Z. og W. selv har anført, udgør denne anden form for bearbejdning tværtimod et nødvendigt mellemtrin for fremstillingen af savet træ. Denne anden form for bearbejdning kan således ikke anses for at være bestemmende for fastlæggelsen af de nævnte træstammers oprindelse.

55 S.Z. og W. har imidlertid gjort gældende, at det af dom af 10. december 2009, HEKO Industrieerzeugnisse (C-260/08, EU:C:2009:768), og af bilag 22-03 til Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/2446 af 28. juli 2015 til supplering af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 952/2013 med nærmere regler angående visse bestemmelser i EU-toldkodeksen (EUT 2015, L 343, s. 1) fremgår, at det i princippet skal konstateres, at der er sket en ændring af oprindelsen, når bearbejdningen eller forarbejdningen af ubearbejdet træ medfører en betydelig forøgelse af træets værdi, hvilket generelt er tilfældet, når den overstiger 30%. I det foreliggende tilfælde er værdien af de omhandlede teaktræstammer ifølge S.Z. og W. steget med mere end 30%, efter at de er blevet udskåret til firkantede blokke. Selv hvis værdien af disse træstammer ikke var steget med 30%, eftersom udskæringen til firkantede blokke kræver særligt savudstyr og kun kan udføres af fagfolk, der er særligt uddannet hertil, må denne form for bearbejdning under alle omstændigheder anses for at være bestemmende for fastlæggelsen af de nævnte træstammers oprindelse.

56 I denne henseende skal det for så vidt angår den værdi, som udskæringen af de omhandlede teaktræsstammer til firkantede blokke har tilføjet disse træstammer, for det første bemærkes, at Domstolen hvad angår spørgsmålet, om en proces, hvor flere enkeltelementer samles, udgør en væsentlig bearbejdning eller forarbejdning, ganske vist har fastslået, at der er situationer, hvor en undersøgelse på grundlag af tekniske kriterier ikke kan være bestemmende ved afgørelsen af en vares oprindelse, og at der i disse tilfælde subsidiært skal tages hensyn til andre klare og objektive kriterier, såsom værditilvækstkriteriet, der gør det muligt at udtrykke, hvad der for komplekst sammensatte varer udgør en væsentlig forarbejdning, som giver disse varer oprindelsesstatus (jf. i denne retning dom af 10.12.2009, HEKO Industrieerzeugnisse, C-260/08, EU:C:2009:768, præmis 30 og 31).

57 Den i hovedsagen omhandlede arbejdsproces er imidlertid ikke en proces, hvor flere enkeltelementer samles, og som består i at samle et stort antal enkeltdele til et nyt sammenhængende hele (jf. i denne retning dom af 13.12.1989, Brother International, C-26/88, EU:C:1989:637, præmis 13), men en opskæring af et basisprodukt.

58 Det skal derfor fastslås, at det subsidiære kriterium om værditilvækst, der følger af den retspraksis, som er nævnt i denne doms præmis 56, ikke finder anvendelse i det foreliggende tilfælde.

59 Hvad for det andet angår angivelserne vedrørende de varer, der henhører under pos. 44 i HS, og som er nævnt i tabellen i del II i bilag 22-03 til delegeret forordning 2015/2446, som S.Z. og W. har henvist til, skal det bemærkes, at denne delegerede forordning ikke finder anvendelse ratione temporis. Denne forordning finder nemlig anvendelse fra den 1. maj 2016, mens den i hovedsagen omhandlede import fandt sted mellem 2009 og 2011. Imidlertid er disse angivelser identiske med dem, der fremgik af bilag 13a til forordning nr. 2454/93, som blev tilføjet denne sidstnævnte forordning ved forordning nr. 1063/2010, som har været gældende siden den 1. januar 2011, og som derfor finder anvendelse på den import, der har fundet sted efter denne dato.

60 Når dette er sagt, er det tilstrækkeligt at bemærke, at dette sidstnævnte bilag udelukkende fastsætter regler om varers præferenceoprindelse og ikke regler om varers ikke-præferenceoprindelse, som er omhandlet i den foreliggende sag.

61 Hvad endelig angår den af S.Z. og W. påberåbte omstændighed, hvorefter udskæringen af teaktræsstammer til firkantede blokke kræver særligt savudstyr og kun kan udføres af særligt uddannede fagfolk, skal det bemærkes, at det fremgår af selve ordlyden af EF-toldkodeksens artikel 24, at en bearbejdning i en dertil udstyret virksomhed ikke er tilstrækkelig til, at denne bearbejdning har væsentlig karakter i denne artikels forstand.

62 Under disse omstændigheder må det fastslås, at udskæring af de omhandlede teaktræsstammer til firkantede blokke ikke udgør en forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for varernes oprindelse.

63 Hvad angår den tredje form for bearbejdning, nemlig opskæring af teaktræsstammer til savet træ, synes denne opskæring i modsætning til, hvad statsadvokaten har anført, ikke at udgøre en simpel opskæringsproces, eftersom den består af flere faser, i hvilken forbindelse de omhandlede træstammer skal afgrenes, afbarkes og udskæres til firkantede blokke, før de kan opskæres til brædder.

64 Desuden befinder varer fra denne form for bearbejdning sig på et sent trin i fremstillingsprocessen for varer, der som i det foreliggende tilfælde er bestemt til skibsbyggeri. Opskæring til savet træ kan nemlig anses for at udgøre den fase i fremstillingsprocessen, hvorunder de pågældende varer opnår deres endelige bestemmelse samt specifikke egenskaber og en specifik sammensætning, som de ikke havde før, og som ikke senere skal undergå væsentlige kvalitative ændringer som omhandlet i den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 50.

65 Denne konstatering bekræftes af den omstændighed, at teaktræsstammer og teaktræsstammer, der er udskåret til firkantede blokke, tariferes i pos. 4403 i KN som ubearbejdet træ, mens savet teaktræ tariferes på et mere fremskredent bearbejdningstrin i pos. 4407 i KN.

66 Det fremgår nemlig af retspraksis, at en vares toldpositionsskifte, som forårsages af forarbejdningen af denne vare, udgør en angivelse af, om der er tale om en væsentlig forarbejdning eller bearbejdning (jf. i denne retning dom af 21.9.2023, Stappert Deutschland, C-210/22, EU:C:2023:693, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).

67 Følgelig kan den tredje form for bearbejdning, der består i at omdanne de omhandlede teaktræsstammer til savet træ, anses for at udgøre en bearbejdning, der giver disse stammer oprindelsesstatus i Taiwan i henhold til EF-toldkodeksens artikel 24.

68 Henset til det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008, sammenholdt med EF-toldkodeksens artikel 24, skal fortolkes således, at

– afgrening og afbarkning af teaktræsstammer eller udskæring af sådanne træstammer til firkantede blokke ikke udgør forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for fastlæggelsen af oprindelsen af de varer, der frembringes ved sådanne arbejdsprocesser

– opskæring af teaktræsstammer til savet træ udgør en forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for fastlæggelsen af oprindelsen af den vare, der frembringes ved en sådan arbejdsproces.

Det andet spørgsmål

69 Med det andet spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om udtrykket »eksporteret fra Burma/Myanmar« i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 194/2008 skal fortolkes således, at denne bestemmelse kun omfatter varer, der er blevet importeret direkte til Unionen fra Burma/Myanmar.

70 I denne henseende skal der ifølge Domstolens faste praksis ved fortolkningen af en EU-retlig bestemmelse ikke blot tages hensyn til dennes ordlyd, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, og til de mål, der forfølges med den ordning, som den udgør en del af (dom af 14.5.2024, Stachev, C-15/24 PPU, EU:C:2024:399, præmis 72 og den deri nævnte retspraksis).

71 Hvad for det første angår ordlyden af artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 194/2008 kan udtrykket »eksporteret fra Burma/Myanmar« i mangel af yderligere præcisering omfatte varer, der importeres såvel direkte som indirekte fra Burma/Myanmar.

72 Når dette er sagt, skal det hvad for det andet angår den sammenhæng, hvori artikel 2, stk. 2, litra a), i forordning nr. 194/2008 indgår, bemærkes, at denne bestemmelse indeholder to forbud mod at importere fra Burma/Myanmar, nemlig dels forbuddet mod at importere varer, der har oprindelse i dette land, og som er indeholdt i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), dels forbuddet mod at importere varer, der er blevet eksporteret fra det nævnte land, og som er indeholdt i den nævnte artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii).

73 Artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008 havde netop til formål at sikre, at varer med »oprindelse i Burma/Myanmar« var omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, selv om de ikke var blevet importeret direkte til Unionen fra Burma/Myanmar, men via tredjelande. Denne bestemmelse ville imidlertid være overflødig, hvis denne forordnings artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), skal fortolkes således, at alle varer, der på et givet tidspunkt befandt sig i Burma/Myanmar – dvs. også varer, der havde oprindelse i Burma/Myanmar, men som ikke længere har en sådan oprindelse på grund af en væsentlig forarbejdning eller bearbejdning i et tredjeland – er omfattet af denne sidstnævnte bestemmelses anvendelsesområde.

74 For det tredje fremgår det af sjette betragtning til forordning nr. 194/2008, at forordningen på baggrund af militærregimet i Burmas/Myanmars vedvarende og fortsatte alvorlige krænkelser af grundlæggende rettigheder havde til formål gennem forlængelse og styrkelse af de restriktive foranstaltninger, der var truffet over for dette land, at bidrage til at fremme respekten for de grundlæggende rettigheder og derved tjene til at beskytte den offentlige moral. Det fremgår desuden af syvende betragtning til denne forordning, at de nye restriktive foranstaltninger, der var fastsat i den nævnte forordning, var rettet mod sektorer, som var en indtægtskilde for militærregimet, såsom træ og træprodukter. Det fremgår imidlertid ikke af disse formål med forordning nr. 194/2008, at EU-lovgivers hensigt med vedtagelsen af denne forordning, der omfattede Burma/Myanmar, var at underlægge alle varer fra tredjelande, der var fremstillet på grundlag af varer fra Burma/Myanmar, det importforbud, der var fastsat i den nævnte forordnings artikel 2, stk. 2, litra a).

75 Henset til det ovenstående skal det andet spørgsmål besvares med, at udtrykket »eksporteret fra Burma/Myanmar« i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 194/2008 skal fortolkes således, at denne bestemmelse kun omfatter varer, der er blevet importeret direkte til Unionen fra Burma/Myanmar.

Det tredje spørgsmål

76 Med det tredje spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008 skal fortolkes således, at medlemsstaternes toldmyndigheder, når de undersøger, om denne bestemmelse er blevet tilsidesat, er bundet af oprindelsescertifikater, der er udstedt af et tredjeland, og hvoraf det fremgår, at de pågældende varer har oprindelse i dette land.

77 I denne henseende bemærkes, at forordning nr. 194/2008 ikke fastsætter en forpligtelse til at fremlægge et dokument med henblik på at godtgøre oprindelsen af de varer, der er omfattet af denne forordning. Forordningens artikel 2, stk. 3, bestemmer alene, at varernes oprindelse skal fastlægges i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i EF-toldkodeksen.

78 Som det fremgår af EF-toldkodeksens artikel 26, gælder det, at selv om det i EU-retten fastsættes, at der skal forelægges bevis for varernes oprindelse i form af et dokument, er forelæggelsen af et sådant dokument ikke til hinder for, at toldmyndighederne, når der foreligger alvorlig tvivl, kan

kræve yderligere dokumentation forelagt for at sikre, at oprindelsen er i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i EU-bestemmelserne herom. Domstolen har i denne henseende allerede fastslået, at formålet med den efterfølgende kontrol er at fastslå rigtigheden af den oprindelse, der er angivet i oprindelsescertifikatet (dom af 30.6.2016, Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, præmis 36 og den deri nævnte retspraksis).

79 Det følger heraf, at den omstændighed, at varerne ledsages af oprindelsescertifikater, ikke er et forhold, der kan være hinder for en opkrævning af told, der skyldes for import af disse varer, hvis disse certifikater, efter at denne import er foretaget, viser sig ikke at være korrekte (dom af 30.6.2016, Selena România, C-416/15, EU:C:2016:501, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

80 Det følger af denne retspraksis vedrørende EF-toldkodeksens artikel 26, at selv når der foreligger en forpligtelse til at fremlægge et dokument, såsom et oprindelsescertifikat, for at godtgøre de pågældende varers oprindelse, er toldmyndighederne ikke bundet af dette dokument. Dette gælder så meget desto mere, når der ikke foreligger en sådan forpligtelse.

81 Henset til det ovenstående skal det tredje spørgsmål besvares med, at artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008 skal fortolkes således, at medlemsstaternes toldmyndigheder, når de undersøger, om denne bestemmelse er blevet tilsidesat, ikke er bundet af oprindelsescertifikater, der er udstedt af et tredjeland, og hvoraf det fremgår, at de pågældende varer har oprindelse i dette land.

Sagsomkostninger

82 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

1) Artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i Rådets forordning (EF) nr. 194/2008 af 25. februar 2008 om forlængelse og styrkelse af de restriktive foranstaltninger over for Burma/Myanmar og ophævelse af forordning (EF) nr. 817/2006, sammenholdt med artikel 24 i Rådets forordning (EØF) nr. 2913/92 af 12. oktober 1992 om indførelse af en EF-toldkodeks

skal fortolkes således, at

– **afgrening og afbarkning af teaktræsstammer eller udskæring af sådanne træstammer til firkantede blokke ikke udgør forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for fastlæggelsen af oprindelsen af de varer, der frembringes ved sådanne arbejdsprocesser**

– **opskæring af teaktræsstammer til savet træ udgør en forarbejdning eller bearbejdning, der er bestemmende for fastlæggelsen af oprindelsen af den vare, der frembringes ved en sådan arbejdsproces.**

2) Udtrykket »eksporteret fra Burma/Myanmar« i artikel 2, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 194/2008

skal fortolkes således, at

denne bestemmelse kun omfatter varer, der er blevet importeret direkte til Den Europæiske Union fra Burma/Myanmar.

3) Artikel 2, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning nr. 194/2008

skal fortolkes således, at

medlemsstaternes toldmyndigheder, når de undersøger, om denne bestemmelse er blevet tilsidesat, ikke er bundet af oprindelsescertifikater, der er udstedt af et tredjeland, og hvoraf det fremgår, at de pågældende varer har oprindelse i dette land.

Underskrifter